

Ing. Helena Rögnerová
ředitelka odboru
Odbor dohledu nad zdravotním pojištěním
Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2
e-mail: helena.rognerova@mzcr.cz

V Praze dne 31. května 2017

Stanovisko výboru České internistické společnosti ČLS JEP k podmínkám úhrady ambulantní internistické péče

Výbor České internistické společnosti ČLS JEP nesouhlasí se způsobem úhrady ambulantní internistické péče, který je Ministerstvem zdravotnictví stanoven pro rok 2016 a 2017 a který je v rámci dohodovacího řízení navrhován i pro rok 2018.

Podmínky úhrady ambulantní specializované péče jsou pro rok 2016 stanoveny vyhláškou č. 273/2015 Sb. a pro rok 2017 vyhláškou č. 438/2016 Sb. Zásadním nedostatkem zde obsažené úpravy je absence funkčního kompenzačního mechanismu, který by umožnil zohlednit nepředvídatelné a poskytovatelem nezaviněné okolnosti, které zcela nespravedlivě snižují úhradu za odvedenou práci.

Ministerstvo zdravotnictví může regulovat výši úhrady, avšak současně musí stanovit kompenzační mechanismus pro ty případy, kdy smluvní poskytovatel musel péči podle smlouvy poskytnout (a to nejen neodkladnou) a tím překročil stanovený regulační limit. Absence funkčního kompenzačního mechanismu je v rozporu s nálezem pléna ÚS ze dne 22.10.2013 sp.zn. Pl. ÚS 19/13. Funkční kompenzační mechanismus, který by umožnil dosažení stejné úhrady za stejnou práci pro všechny poskytovatele v dané odbornosti, stále chybí. Výsledkem je situace, kdy zdravotní pojišťovny limitují úhradu za pomocí matematických vzorců, do kterých jsou dosazovány dva roky staré údaje, aniž by byla zohledněna aktuální finanční náročnost poskytované péče.

Cenová regulace úhrady hrazených zdravotních služeb je vyjádřena v hodnotě bodu, kterou pro jednotlivé odbornosti stanoví každoročně Ministerstvo zdravotnictví. Pro úhradu ambulantní

Předseda
Prof. MUDr. Richard Češka, CSc., FACP, FEFIM

Vědecký sekretář
MUDr. Luboš Kotík, CSc.

1. místopředseda
Prof. MUDr. Jiří Widimský jr., CSc.

Místopředsedové
Prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.
Prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

Členové výboru
Prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.
Prof. MUDr. Petr Dítě, DrSc.
MUDr. Jana Lacinová
MUDr. Jan Nedvídek
Prof. MUDr. Hana Rosolová, DrSc.
Prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA
Prof. MUDr. Jan Škrha, DrSc.
Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc.
Doc. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.

Revizní komise
MUDr. Zdeněk Monhart, Ph.D.
MUDr. Milan Tržil
Doc. MUDr. Jan Václavík, Ph.D.

Vedoucí redaktor časopisu Vnitřní lékařství
MUDr. Petr Svačina

specializované péče v roce 2016 a 2017 vyhlásilo ministerstvo hodnotu bodu 1,03 Kč. **S touto hodnotou bodu však dostane práci uhrazeno minimum ambulantních internistů.**

Příčinou snižování úhrady (hodnoty bodu, se kterou je vykázaná péče hrazena) je určení maximální výše úhrady pomocí úhradových vzorců, které nezohledňují aktuálních potřeby pojištěnců v daném období, ale pouze úhradu, kterou poskytovatel obdržel před dvěma lety.

Tento způsob určení výše úhrady považujeme za zcela nesprávný a v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Podotýkáme, že Ústavní soud označil plošnou preventivní regulaci úhradovými vzorci bez možnosti funkční kompenzace za protiústavní a byl to jeden z hlavních důvodů, proč Ústavní soud zrušil úhradovou vyhlášku pro rok 2013. Ústavní soud přitom zavázal Ministerstvo zdravotnictví, aby do budoucna při vydávání úhradových vyhlášek respektovalo názor Ústavního soudu.

Úhradové vzorce pro výpočet maximální úhrady jsou i přes vyjádřený názor Ústavního soudu v úhradových vyhláškách pro rok 2016 a 2017 obsaženy i nadále. Použití úhradových vzorců je v rámci dohodovacího řízení navrhováno i pro rok 2018.

Je alarmující, že většina ambulantních internistů dostává poskytnutou péči uhrazenou s hodnotou bodu pod 1,- Kč. Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů bodovými hodnotami, přitom vychází ze skutečnosti, že nákladová hodnota bodu činí 1 Kč.

U některých ambulantních internistů je úhrada vypočtená na základě úhradového vzorce dokonce tak nízká, že část nákladů hradí za zdravotní pojišťovnu. Tato situace je jednoznačně protiústavní a nadále neudržitelná.

U ambulantní internistické péče došlo v minulosti k významné změně spektra ošetřovaných pacientů. V důsledku úhradové politiky Ministerstva zdravotnictví a potažmo zdravotních pojišťoven došlo v interních ambulancích k odlivu tzv. málo nákladných pacientů vyžadujících jednorázové vyšetření k praktickým lékařům a jiným specialistům. Současně zůstal zachován nebo navýšen počet polymorbidních a tedy finančně nákladných pacientů. Tito pacienti v péči ambulantních internistů zůstávají a je třeba o ně i nadále pečovat. Není

přípustné, aby ambulantní internisté na tyto okolnosti finančně dopláceli, nebo dokonce nesli část nákladů na tuto péči za stát.

Považujeme za nezbytné zavedení takového úhradového mechanismu, který umožní stanovit úhradu podle skutečné nákladovosti péče, kterou pojištěnci v daném období čerpali. Limitace úhrady podle úhrady v minulých obdobích vede k nespravedlivé nerovnosti v úhradách mezi jednotlivými poskytovateli (každý poskytovatel dostává za stejnou práci uhrazenou jinou hodnotu bodu). Podmínky, které by poskytovatelům umožňovaly usilovat o dosažení zisku, které je stát povinen i v cenově regulovaném prostředí vytvářet, ve stávajícím způsobu úhrady zcela absentují. U některých poskytovatelů dokonce dochází k přenosu nákladů ze státu na poskytovatele. Tento systém současně nevede k žádným úsporám, jelikož poskytovatel, který má nastaveny úhradové limity vysoko, nemá žádnou motivaci chovat se úsporněji. Naopak, úhradový systém jej motivuje tyto limity udržet i do budoucna.

Žádáme o nastavení takových úhradových mechanismů pro ambulantní internisty, které by zohledňovaly skutečnou nákladovost potřebné péče a sjednotily úhradu pro všechny poskytovatele na úrovni hodnoty bodu vyhlášené státem dle § 17 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Za výbor České internistické společnosti ČLS JEP

Prof. MUDr. Richard Češka, CSc., FACP, FEFIM
Předseda společnosti

Předseda
Prof. MUDr. Richard Češka, CSc., FACP, FEFIM

Vědecký sekretář
MUDr. Luboš Kotík, CSc.

1. místopředseda
Prof. MUDr. Jiří Widimský jr., CSc.

Místopředsedové
Prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc.
Prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc.

Členové výboru
Prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc.
Prof. MUDr. Petr Dítě, DrSc.
MUDr. Jana Lacinová
MUDr. Jan Nedvídek
Prof. MUDr. Hana Rosolová, DrSc.
Prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., MBA
Prof. MUDr. Jan Škrha, DrSc.
Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc.
Doc. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.

Revizní komise
MUDr. Zdeněk Monhart, Ph.D.
MUDr. Milan Tržil
Doc. MUDr. Jan Václavík, Ph.D.

Vedoucí redaktor časopisu Vnitřní lékařství
MUDr. Petr Svačina